

**NOTĂ
ANALITICĂ**

IANUARIE
2025

REPUBLICA MOLDOVA LA CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI ÎN ANUL 2024

Daniel GOINIC

Carolina BAGRIN

CRJM
Drepturi și justiție pentru toți

NOTĂ ANALITICĂ

REPUBLICA MOLDOVA LA CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI ÎN ANUL 2024

Autori:

Daniel GOINIC

Carolina BAGRIN

Ianuarie 2025

Kingdom of the Netherlands

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului „Sprijinirea eforturilor de promovare a protecției drepturilor omului”, implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova și susținut financiar de Ambasada Regatului Țărilor de Jos în Moldova. Constatările și opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția Ambasadei Regatului Țărilor de Jos.

SUMAR

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a analizat activitatea Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) pentru anul 2024. Analiza a fost efectuată în baza [Raportului de activitate al CtEDO](#) pentru anul respectiv și a studierii jurisprudenței CtEDO în cauzele moldovenești.

Am constatat următoarele:

- CtEDO a înregistrat cel mai mic număr de cereri din ultimii zece ani – 28 800 de cereri. Potrivit CtEDO, acest lucru poate fi explicat, în principal, prin scăderea numărului de cereri care provin din Rusia, Turcia, Serbia și Grecia.
- CtEDO a pronunțat 1 102 hotărâri, aproape similar anului 2023. Circa 50% din aceste hotărâri au fost îndreptate împotriva a trei state: Rusia, Ucraina și Turcia.
- CtEDO a recepționat 363 de cereri împotriva Republicii Moldova, acesta fiind cel mai scăzut număr de cereri din ultimii zece ani. Comparativ cu celelalte 46 de țări membre ale Consiliului Europei, Moldova ocupă locul 20 în ceea ce privește numărul de cereri depuse pe cap de locuitor. În 2024, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 3 ori mai des decât media europeană.
- La 31 decembrie 2024, 1 144 de cereri moldovenești încă așteptau să fie examinate. Circa 95% dintre acestea au șanse mari de succes. Această cifră este mai mare decât numărul total de cereri în baza cărora Moldova a fost condamnată în cei 27 de ani de când poate fi acționată la CtEDO. În ceea ce privește numărul cererilor ce așteaptă examinarea, Moldova este pe locul 9 din cele 46 de țări membre ale Consiliului Europei.
- CtEDO a pronunțat 17 hotărâri în anul 2024, acesta fiind cel mai scăzut număr de hotărâri din ultimii șase ani. La acest capitol, Moldova s-a plasat pe locul 14 din cele 46 de țări membre ale Consiliului Europei.
- Până la 31 decembrie 2024, CtEDO a pronunțat un total de 616 hotărâri în cauzele moldovenești, fapt ce face ca Moldova să se claseze pe locul 11 în ceea ce privește numărul total de hotărâri. Dintre acestea, în 531 de cazuri (86%) a fost constatată cel puțin o încălcare a drepturilor omului de către Republica Moldova. La acest capitol, Moldova devansează Marea Britanie, Germania, Portugalia, Spania sau Olanda, țări care au aderat la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului cu mult timp înaintea Moldovei și au o populație mult mai numeroasă decât cea a Moldovei.
- Cele mai frecvente tipuri de violări constatate de CtEDO în cauzele moldovenești rămân a fi neexecutarea hotărârilor judecătorești, maltratarea, anchetarea inadecvată a maltratărilor și deceselor, detenția în condiții proaste, detenția ilegală și casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile.
- În baza tuturor hotărârilor și deciziilor pronunțate până la sfârșitul anului trecut, Republica Moldova a fost obligată să plătească 22 976 120 EUR, dintre care 162 200 EUR în 2024.

Documentul conține și sinteza hotărârilor și deciziilor CtEDO din anul 2024 care vizează Republica Moldova.

Anterior, CRJM a efectuat analize similare pentru anii [2010](#), [2011](#), [2012](#), [2013](#), [2014](#), [2015](#), [2016](#), [2017](#), [2018](#), [2019](#), [2020](#), [2021](#), [2022](#) și [2023](#), precum și a elaborat [o sinteză a tuturor violărilor](#) constatate de CtEDO în privința Republicii Moldova până la 11 septembrie 2023.

ACTIVITATEA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN CAUZELE MOLDOVENEȘTI ÎN ANUL 2024

Potrivit [Raportului de activitate](#) al Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), făcut public pe 31 ianuarie 2025, în anul 2024, CtEDO a primit 363 de cereri îndreptate împotriva Moldovei. Acest număr reprezintă cel mai mic înregistrat în ultimii zece ani. Comparativ cu celelalte 46 de țări membre ale Consiliului Europei, Moldova ocupă locul 20 în ceea ce privește numărul de cereri depuse pe cap de locuitor. În 2024, moldovenii s-au adresat la CtEDO de 3 ori mai frecvent decât media europeană, comparativ cu 6,5 ori în 2023.

Din 1997 până la 31 decembrie 2024, CtEDO a înregistrat circa 17 700 de cereri îndreptate împotriva Moldovei (detalii în tabelul următor). La 31 decembrie 2024, 1 144 dintre acestea (6,5%) încă așteptau să fie examinate. În ceea ce privește numărul total al cererilor pendinte, Moldova ocupă locul 9 din totalul țărilor membre ale Consiliului Europei. Acest număr este considerabil, având în vedere populația redusă a țării noastre.

Din cele 1 144 de cereri moldovenești pendinte, doar 30 de cereri (aproximativ 3%) erau repartizate pentru examinare judecătorească unică, indicând, la prima vedere, șanse scăzute de succes. În schimb, 827 de cereri (72% din cererile pendinte) erau repartizate completelor de 3 sau 7 judecători, iar alte 262 de cereri (23% din cererile pendinte) au fost deja comunicate Guvernului (detalii în Graficul nr. 1). Ultimele două categorii de cereri (95%, 1 089 de cereri) au șanse mari de succes. Numărul cererilor cu șanse mari de succes depășește totalul cererilor pe baza cărora Moldova a fost condamnată în cei 27 de ani de când CtEDO examinează cererile depuse împotriva Moldovei.

Până la sfârșitul anului 2024, CtEDO a emis un total de 616 hotărâri în cauzele moldovenești. 17 dintre acestea au fost pronunțate în 2024, marcând cel mai redus număr de hotărâri din ultimii șase ani. În 15 din cele 17 hotărâri, în privința Republicii Moldova au fost constatate violări ale CEDO. Majoritatea încălcărilor constatate în hotărârile din 2024 au fost comise la nivel național între anii 2011 și 2016.

Cu 616 hotărâri ale CtEDO adoptate până la 1 ianuarie 2025, Moldova depășește țări precum Marea Britanie, Germania, Portugalia, Spania și Olanda, deși acestea au ratificat Convenția Europeană cu mult înainte și au populații considerabil mai mari. În cadrul Consiliului Europei, Moldova ocupă locul 11 în ceea ce privește numărul de hotărâri în total. Dintre acestea, în 531 de cazuri (86%), CtEDO a identificat cel puțin o încălcare a drepturilor omului.

În cele 616 hotărâri moldovenești, CtEDO a constatat 812 violări ale drepturilor omului. Printre cele mai frecvente violări persistă neexecutarea hotărârilor judecătorești naționale, anchetarea inadecvată a maltrătarilor și deceselor, detenția în condiții proaste, detenția ilegală, casarea neregulamentară a hotărârilor judecătorești irevocabile și maltratarea/recurgerea la forța excesivă de către exponenții statului.

În cele 17 hotărâri pronunțate în 2024, CtEDO a constatat 26 violări ale CEDO. Din acestea, 7 violări (27%) au vizat interzicerea tratamentului degradant, inuman și a torturii (art. 3 CEDO), dintre care două se referă la investigarea defectuoasă a maltrătarilor și două cazuri legate de lipsa garanțiilor legale eficiente în contextul plasamentului involuntar în spitale de psihiatrie sau în combaterea violenței domestice. Alte violări ale art. 3 CEDO țin de detenția în condiții proaste și neacordarea asistenței medicale adecvate în detenție. Dreptul la un proces echitabil (art. 6 CEDO) a fost încălcat de șase ori (23%), cu probleme legate de admiterea apelurilor sau recursurilor tardive, condamnarea în baza probelor obținute prin provocare, neexecutarea hotărârilor judecătorești naționale sau limitarea accesului la justiție. De asemenea, interzicerea discriminării (art. 14 CEDO) a fost încălcat de patru ori (15%) ca urmare a discriminării pe criterii de gen sau dizabilitate.

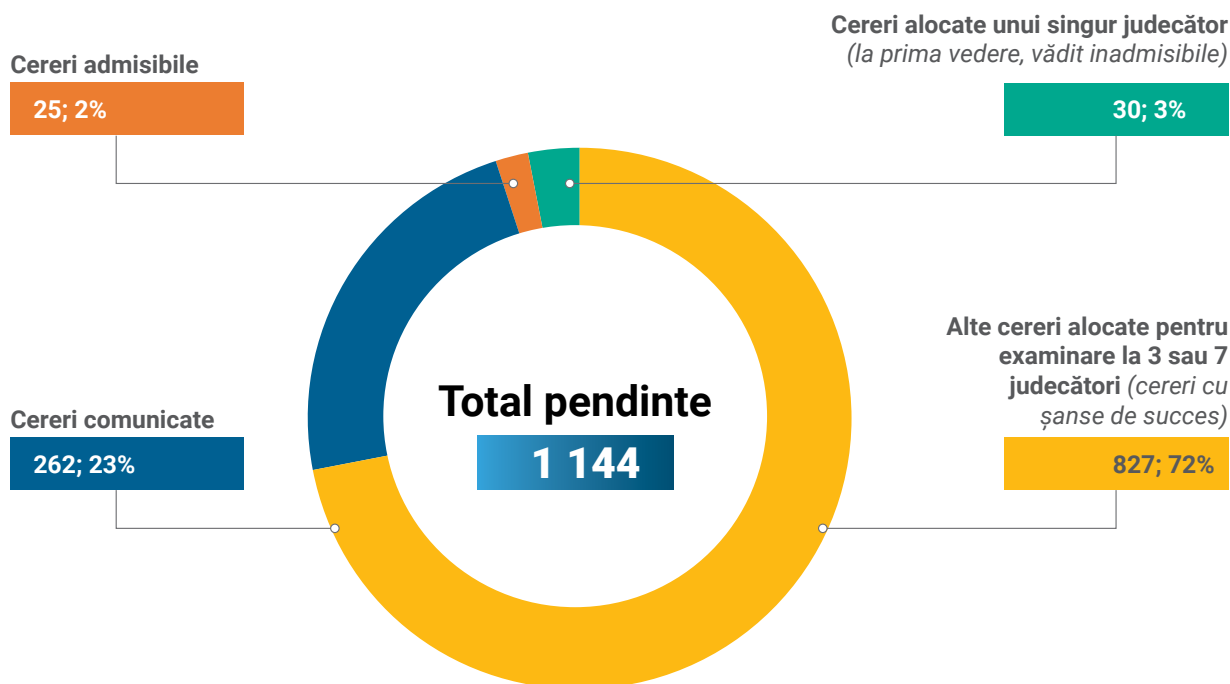
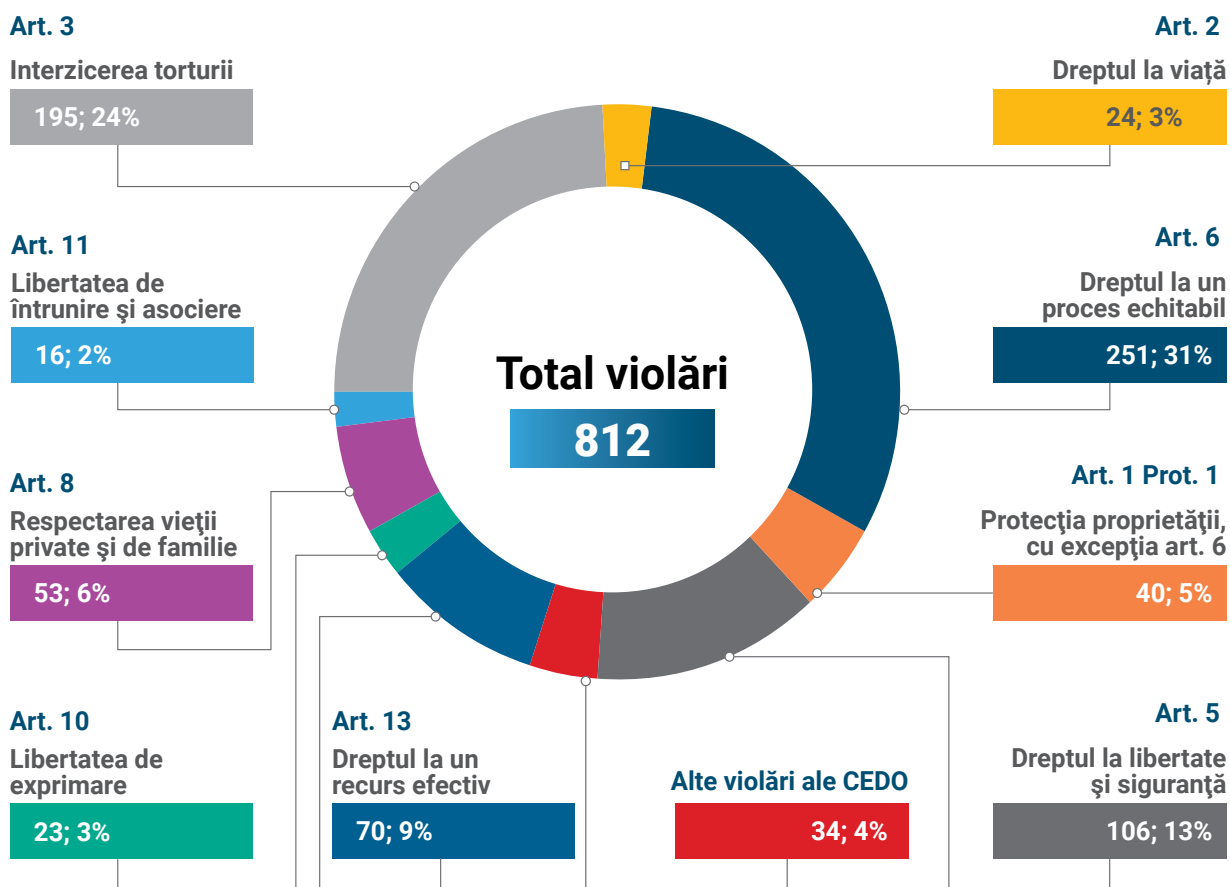
Din punct de vedere juridic și al impactului lor, cele mai importante hotărâri pronunțate în 2024 ar fi următoarele: cauza *V.I. c. Moldovei*, unde a fost constatată încălcarea art. 2, 3, 13 și 14 din CEDO ca rezultat al internării nevoluntare a reclamantului într-un spital de psihiatrie și al relexelor tratamente aplicate acestuia, precum și al eșecului autorităților de a efectua o investigație efectivă în privința plângerilor sale. CtEDO a evidențiat că pentru executarea corespunzătoare a hotărârii, Republica Moldova trebuie să adopte măsuri generale complexe pentru reformarea sistemului de internare nevoluntară și tratamentul psihiatric nevoluntar pentru persoanele cu dizabilități intelectuale, în special în cazul copiilor.

În cauza *Vieru c. Moldovei* a fost constatată încălcarea art. 2, 3 și 14 din CEDO referitoare la omisiunea autorităților de a proteja efectiv persoana de violența domestică exercitată de fostul soț, ce a culminat cu decesul acesteia, și de a efectua o investigație efectivă cu privire la circumstanțele acestei violențe. În plus, a fost evidențiat modul deficitar în care prevederile legale privind prevenirea și combaterea violenței domestice au fost interpretate de către autoritățile competente, privând astfel numeroase femei-victime ale violenței în familie de protecție și investigații adecvate. În cauza *Oleg Balan c. Moldovei* a fost constatată încălcarea art. 8 CEDO, urmare a examinării incorecte de către Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a cauzei sau acuzațiilor privind defăimarea. CSJ a fost criticată pentru modul în care a tratat acuzațiile de defăimare, considerând declarațiile unui politician ca fiind egale cu ale unui jurnalist de investigație, aplicând astfel prezumția de bună credință caracteristică jurnaliștilor, fără o analiză detaliată a aspectelor legate de protecția dreptului la onoare, demnitate și reputație profesională a reclamantului.

A se vedea tabelele de mai jos pentru mai multe detalii despre hotărârile și deciziile din anul 2024. În temeiul hotărârilor și deciziilor pronunțate până la 31 decembrie 2024, Guvernul Republicii Moldova a fost obligat să plătească 22 976 120,5 EUR. Dintre acestea, în baza hotărârilor – 20 435 781,5 EUR (144 950 EUR în 2024) și în baza reglementărilor amiabile și a declarațiilor unilaterale – 2 540 339 EUR (17 250 EUR în 2024).

Tabelul nr. 1: Date statistice privind cererile depuse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva Republicii Moldova

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	+/- 2023	1.11.98-31.12.24
Cereri înregistrate	1 105	1 011	834	758	814	635	523	630	642	653	363	-44%	17 674
Cereri declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	1 341	926	750	633	858	697	451	553	601	496	343	-31%	16 231
Cereri comunicate Guvernului	73	121	41	67	54	119	42	76	150	53	50	-6%	
Hotărâri pronunțate	24	19	23	16	33	54	32	68	34	24	17	-30%	616
	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024		
Cereri pendinte	1 159	1 223	1 283	1 348	1 204	1 056	1 054	1 038	1 020	1 149	1 144	-0,4%	

Graficul nr. 1: Cauzele moldovenești pendinte la CtEDO (31 decembrie 2024)**Graficul nr. 2:** Violările constatate de CtEDO în hotărârile care vizează Republica Moldova (1997-2024)

ACTIVITATEA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN PRIVINȚA TUTUROR STATELOR ÎN 2024

Potrivit [Raportului de activitate](#) al CtEDO pentru anul 2024, au fost înregistrate 28 800 de cereri, cu 17% mai puțin decât în 2023. În 2024, a fost depus cel mai mic număr de cereri din ultimii zece ani. Potrivit CtEDO, acest lucru poate fi explicat, în principal, prin scăderea numărului de cereri care provin din Turcia, Ungaria, Belgia, Slovenia, Serbia și Grecia.

Din cauza agresiunii împotriva Ucrainei, Rusia a fost exclusă din Consiliul Europei în martie 2022. Drept urmare, încălcările drepturilor omului comise de Rusia [după 16 septembrie 2022](#) nu mai pot fi aduse în fața CtEDO. Cu toate acestea, CtEDO poate totuși să soluționeze cererile îndreptate împotriva Rusiei pentru încălcările care au avut loc până la această dată. În acest context, CtEDO a continuat să accepte cereri împotriva Rusiei, deși numărul acestora a fost redus (2 129 sau 7%). Cu toate acestea, Rusia rămâne în top 5 țări cu cele mai multe cereri îndreptate împotriva sa. Restul de 15,5% din toate cererile depuse în 2024 au fost îndreptate împotriva Turciei, urmată de Ucraina (10%), România (9%) și Polonia (7%). La acest capitol, Republica Moldova se află pe locul 20, cu 363 de cereri (1,3%) îndreptate împotriva sa.

Pe lângă cele 28 800 de cereri înregistrate în 2024, CtEDO a primit alte 8 650 de cereri întocmite în mod necorespunzător. Ultimele nu au fost înregistrate, iar reclamanții au fost îndemnați să depună cereri redactate conform rigorilor CtEDO. În 2024, au fost comunicate guvernelor 9 832 de cereri (o descreștere cu 41% față de 2023, când au fost comunicate 16 623 de cereri). Scăderea a fost în mare parte datorată faptului că un număr mai mic de cereri (1 540) au fost comunicate împotriva Rusiei.

În 2024, CtEDO a examinat 36 819 cereri – cu 4% mai puțin decât în 2023. CtEDO a declarat inadmisibile sau a scos de pe rol 25 990 de cereri, ce reprezintă circa 71% din totalul cererilor examinate în anul precedent. Pentru mai multe detalii, a se vedea tabelul nr. 2.

La 31 decembrie 2024, CtEDO „avea în așteptare” 60 350 de cereri, cu 12% mai puține comparativ cu sfârșitul anului 2023. Dintre acestea, 62% erau direcționate împotriva a trei țări: 21 600 de cereri (36%) împotriva Turciei, 8 150 (13,5%) împotriva Federației Ruse și 7 700 (13%) împotriva Ucrainei, menținându-se astfel o tendință similară cu cea din anul 2023. La rândul său, Moldova în 2024 ocupă locul 9 în cadrul Consiliului Europei, cu 1 144 de cereri pendinte, reprezentând 1,9% din total.

În anul 2024, CtEDO a pronunțat 1 102 hotărâri, cu 9% mai mult față de anul 2023. Aproape jumătate din aceste hotărâri au fost îndreptate împotriva a trei state: Federația Rusă cu 302 hotărâri (27%), Ucraina cu 158 de hotărâri (14%) și Turcia cu 73 de hotărâri (7%). Faptul că aproape jumătate din hotărârile CtEDO au vizat aceste țări indică probleme sistematice și recurente la nivel național. Moldova se află pe locul 14, cu 17 hotărâri pronunțate împotriva sa, reprezentând 1,5% din totalul hotărârilor în 2024.

Cel mai încălcat drept la nivelul țărilor membre ale Consiliului Europei în anul 2024 a fost cel prevăzut de art. 5 al CEDO (dreptul la libertate și siguranță) – 465 de violări, urmat de art. 3 al CEDO (interzicerea torturii) – 344 de violări și art. 6 al CEDO (dreptul la un proces echitabil) – 324 de violări.

În 2024, CtEDO nu a emis hotărâri de condamnare împotriva unor state precum Suedia, Irlanda sau Estonia. De asemenea, țări cu populații mari, cum sunt Marea Britanie, Germania, Spania sau Norvegia, au înregistrat fiecare între una și două hotărâri de condamnare. Absența hotărârilor de condamnare sau prezența unor condamnări minime în țările cu populații mari ar sugera existența unui nivel ridicat de conformitate cu standardele CtEDO la nivel național.

Tabelul nr. 2: Date statistice privind cererile la CtEDO (2014-2024, în privința tuturor statelor)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	+/- 2023
Cereri înregistrate	56 200	40 550	53 400	63 350	43 100	44 500	41 700	44 250	45 500	34 650	28 800	- 17%
Cereri comunicate guvernelor pârâte	7 895	15 964	9 533	7 225	7 644	6 442	7 683	10 630	6 822	16 623	9 832	- 41%
Cereri declarate inadmisibile sau scoase de pe rol	83 675	43 133	36 579	70 356	40 022	38 480	37 289	32 961	35 402	31 329	25 990	-17%
Hotărâri adoptate	891	823	993	1 068	1 014	884	871	1 105	1 163	1 014	1 102	9%
Cereri pendinte la 31 decembrie	69 900	64 850	79 750	56 250	56 350	59 800	62 000	70 150	74 650	68 450	60 350	-12%
Cererile incomplete (nu sunt considerate cereri valabile)	25 100	32 400	20 950	22 650	19 550	20 400	14 150	16 400	14 400	10 600	8 650	-18%

Tabelul nr. 3: Sinteza violărilor constatate de CtEDO în cauzele moldovenești* în anul 2024

Art. CEDO	Nr. total violări	Tipul violării CEDO	Nr. de violări	Hotărârea CtEDO
Art. 2 CEDO (dreptul la viață)	1	investigarea defectuoasă a decesului	1	Vieru;
Art. 3 CEDO (interzicerea tratamentului degradant, inuman și a torturii)	7	detenția în condiții proaste	1	Clipea și Grosu;
		investigarea defectuoasă a maltratării	1	V.I.; Clipea și Grosu;
		investigarea defectuoasă a violenței domestice	2	Vieru;
		încălcarea obligației pozitive a statului de a institui și aplica garanții legale eficiente (privind plasamentul involuntar în spitale de psihiatrie sau privind combaterea violenței domestice)	1	V.I.; Vieru;
		neacordarea asistenței medicale adecvate în detenție	2	Nițu;
Art. 5 CEDO (dreptul la libertate și siguranță)	1	§ 3 – motivarea insuficientă a arestării	1	Malai;
Art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil)	6	§ 1 – încălcarea principiului securității raporturilor juridice prin respingerea cererii de revizuire depuse de societatea reclamantă, deși a fost achitată în cadrul procedurii penale și condamnată în procedura fiscală pentru aceleași fapte	1	Tasoncom S.R.L.;
		§ 1 – condamnarea în baza probelor obținute în urma provocării	1	Rimschi și alții;
		§ 1 – neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești	1	Mereacre și alții;
		§ 1 – admiterea apelurilor sau recursurilor tardive	2	Szabo; Durlescu;
		§ 1 – limitarea accesului la justiție, deoarece împuternicirea avocatului, semnată de reclamantă, care fusese declarată incapabilă, nu a fost considerată o autorizare adecvată, iar solicitarea de restabilire a capacității sale juridice trebuia efectuată exclusiv prin intermediul tutorelui legal sau al altor funcționari	1	E.T.;

* Violările comise de către Republica Moldova

Art. 8 CEDO (dreptul la respectarea vieții private și de familie)	3	evacuarea dintr-un apartament, după o perioadă mai mare de 11 ani și lipsa unui echilibru just între interesele concurente (dreptul reclamantilor la respectarea domiciliului lor în raport cu interesul administratorului clădirii de a recupera proprietatea) atunci când instanțele au dispus această măsură	1	Nafornița;
		examinarea incorectă de către Curtea Supremă de Justiție a cauzei sau acuzațiilor privind defăimarea	1	Oleg Balan;
		supravegherea video permanentă în timpul detenției	1	Malai;
Art. 10 CEDO (libertatea de exprimare)	1	interdicția disproporționată a afișării posterelor și caricaturilor pe străzile din Chișinău, care promovau mesaje împotriva discriminării grupurilor vulnerabile	1	Consiliul Național al Tineretului din Moldova;
Art. 13 CEDO (dreptul la un recurs efectiv)	1	art. 13 + art. 3 + art. 14 – lipsa unui remediu efectiv pentru apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități intelectuale	1	V.I.;
Art. 14 CEDO (interzicerea discriminării)	4	art. 14 + art. 2 + art. 3 – atitudinea discriminatorie, bazată pe gen, a autorităților	1	Vieru;
		art. 14 + art. 3 – discriminarea persoanei cu afecțiune reală sau presupusă ca fiind dizabilitate intelectuală	2	V.I.; Clipea și Grosu;
		art. 14 + art. 8 – discriminarea pe criteriul dizabilității intelectuale	1	E.T.;
Art. 1 Prot. 1 CEDO (protecția proprietății)	2	imposibilitatea apărării dreptului de proprietate asupra bunului imobil, în pofida existenței unei hotărâri judecătorești favorabile și lipsa de despăgubiri pentru acest fapt	1	Furdui;
		privarea de sume considerabil de mari prin aplicarea de sancțiuni fiscale	1	Tasoncom S.R.L.;
		a se vedea violările de la art. 6 CEDO – lipsirea de proprietate prin admiterea apelurilor sau recursurilor tardive și neexecutarea hotărârii judecătorești		
Numărul total de violări:				26

Tabelul nr. 4: Hotărârile CtEDO pronunțate în cauzele moldovenești în anul 2024 (în ordine cronologică)

	Cauza	Data hotărârii	Violările constatate	Perioada violării	Satisfacția echitabilă
1.	Nafornița c. Moldovei (49066/12)	16/01	Art. 8 CEDO – evacuarea reclamanților dintr-un apartament, după o perioadă mai mare de 11 ani, în care au locuit acolo, și lipsa unui echilibru just între interesele concurente (dreptul reclamanților la respectarea domiciliului lor în raport cu interesul administratorului clădirii de a recupera proprietatea) atunci când instanțele au dispus această măsură	2006 – 2012	Suma totală: 4 500 EUR Prejud. moral – 4 500 EUR
2.	Mereacre și alții c. Moldovei (nr. 9353/13 și alte 7 cereri)	18/01	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea sau executarea tardivă a unor hotărâri judecătorești definitive și oferirea compensațiilor insuficiente la nivel național	2000 – 2024	Suma totală: 12 850 EUR Prejud. moral – 9 600 EUR Prejud. mat. – 1 500 EUR Cost. și chelt. – 1 750 EUR

3.	Lypovchenko și Halabudenco c. Moldovei și Federației Ruse (40926/16 și 73942/17)	20/02	În privința Federației Ruse: Art. 3 CEDO – detenția în condiții proaste în regiunea transnistreană și neacordarea asistenței medicale adecvate; Art. 5 § 1 CEDO și art. 6 CEDO – privarea de libertate și condamnarea în baza unor hotărâri ale instanțelor de judecată din regiunea transnistreană, care nu reprezintă „tribunale instituite de lege”; Art. 13 CEDO – lipsa unor remedii efective pentru apărarea drepturilor; Art. 1 Prot. 1 CEDO – confiscarea sumei de bani depuse drept cauțiune; Art. 2 Prot. 4 CEDO – imposibilitatea celui de-al doilea reclamant de a vizita regiunea transnistreană din cauza mandatului de arest emis în privința sa În privința Republicii Moldova nu au fost constatate violări ale CEDO	2015 – 2022	Suma totală: 40 500 EUR a fost dispusă din contul Federației Ruse Prejud. moral – 32 500 EUR Cost. și chelt. – 8 000 EUR
4.	V.I. c. Moldovei (38963/18)	26/03	Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a plângerilor reclamantului privind internarea în spitalul de psihiatrie și externarea sa tardivă, tratamentul psihiatric administrat, în pofida vârstei fragede și a diagnosticului său, precum și alte plângeri de rele tratamente (aspect procedural); Art. 3 CEDO – încălcarea obligației de a institui garanții legale pentru revizuirea plasamentului involuntar în spitale de psihiatrie, a tratamentului psihiatric involuntar, inclusiv la utilizarea substanțelor chimice; lipsa altor mecanisme de prevenire a abuzurilor împotriva persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special în cazul copiilor (aspect material); Art. 14 CEDO coroborat cu art. 3 CEDO – discriminarea reclamantului, copil cu o afecțiune reală sau presupusă ca fiind dizabilitate intelectuală; Art. 13 CEDO coroborat cu art. 3 CEDO și cu art. 14 CEDO – lipsa remediilor efective pentru apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special în cazul copiilor	2014 – 2018	Suma totală: 32 420 EUR Prejud. moral – 25 000 EUR Cost. și chelt. – 7 420 EUR
5.	Oleg Balan c. Moldovei (25259/20)	14/05	Art. 8 CEDO – examinarea incorectă de către Curtea Supremă de Justiție a cauzei sau acuzațiilor privind defăimarea	2015 – 2019	Suma totală: 1 500 EUR Prejud. moral – 1 500 EUR
6.	Nițu c. Moldovei (11272/16)	11/06	Art. 3 CEDO – neacordarea asistenței medicale adecvate (tratament psihologic și psihiatric) în detenție	2012 – 2015	Suma totală: 6 500 EUR Prejud. moral – 5 000 EUR Cost. și chelt. – 1 500 EUR
7.	Consiliul Național al Tineretului din Moldova c. Moldovei (15379/13)	25/06	Art. 10 CEDO – interdicția disproporționată a afișării posterelor și caricaturilor pe străzile din Chișinău, care promovau mesaje împotriva discriminării grupurilor vulnerabile	2011 – 2012	Suma totală: 2 500 EUR Cost. și chelt. – 2 500 EUR
8.	Cosovan (nr. 2) c. Moldovei (36013/13)	08/10	Art. 6 § 2 CEDO – pretinsa încălcare a prezumției nevinovăției prin confiscarea unei sume de bani de la reclamant, în pofida faptului că urmărirea penală împotriva lui a fost încetată din motivul intervenirii termenului de prescripție	2007 – 2013	Nu au fost constatate violări ale CEDO
9.	Furdui c. Moldovei (4859/12)	22/10	Art. 1 Prot. 1 CEDO – imposibilitatea apărării dreptului de proprietate asupra bunului imobil, în pofida existenței unei hotărâri judecătorești favorabile și a lipsei despăgubirilor pentru acest fapt	2008 – 2011	Suma totală: 11 880 EUR Prejud. moral – 1 500 EUR Prejud. mat. – 10 180 EUR Cost. și chelt. – 200 EUR
10.	Tasoncom S.R.L. c. Moldovei (59627/15)	22/10	Art. 6 § 1 CEDO – încălcarea principiului securității raporturilor juridice prin respingerea cererii de revizuire depuse de societatea reclamantă, deși a fost achitată în cadrul procedurii penale și condamnată în procedura fiscală pentru aceleași fapte; Art. 1 Prot. 1 CEDO – privarea de sume considerabil de mari prin aplicarea de sancțiuni fiscale	2009 – 2015	Suma totală: 7 200 EUR Prejud. moral – 4 700 EUR Prejud. mat. – rezervat pentru o hotărâre separată Cost. și chelt. – 2 500 EUR
11.	Rimschi și alții c. Moldovei (6492/14 și 46577/14)	12/11	Art. 6 § 1 CEDO – condamnarea reclamantilor în baza probelor obținute în urma provocării	2005 – 2013	Suma totală: 23 100 EUR Prejud. moral – 21 100 EUR Cost. și chelt. – 2 000 EUR

12.	E.T. c. Moldovei (25373/16)	12/11	Art. 6 § 1 CEDO – limitarea accesului la justiție, deoarece împuternicirea avocatului, semnată de reclamantă, care fusese declarată incapabilă, nu a fost considerată o autorizare adecvată, iar solicitarea de restabilire a capacității sale juridice trebuia efectuată exclusiv prin intermediul tutorei legal sau al altor funcționari autorizați; Art. 14 CEDO coroborat cu art. 8 CEDO – discriminarea pe criteriul dizabilității intelectuale	2010 – 2015	Suma totală: 5 000 EUR Prejud. moral – 5 000 EUR
13.	Szabo c. Moldovei (17387/17)	19/11	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – admiterea unui apel tardiv depus de către procuror și confiscarea automobilului reclamantului de către instanța de apel	2014 – 2016	Reclamantul nu a solicitat compensații
14.	Malai c. Moldovei (24179/18)	19/11	Art. 5 § 3 CEDO – motivarea insuficientă a arestării reclamantei pentru o perioadă de aproape 6 luni; Art. 8 CEDO – supravegherea video permanentă în timpul detenției	2017 – 2018	Suma totală: 6 500 EUR Prejud. moral – 5 000 EUR Cost. și chelt. – 1 500 EUR
15.	Durlescu c. Moldovei (7951/12)	19/11	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – admiterea de către Curtea de Apel Chișinău a unui recurs tardiv	2009 – 2011	Suma totală: 3 500 EUR Prejud. moral – 2 000 EUR Cost. și chelt. – 1 500 EUR
16.	Clipea și Grosu c. Moldovei (39468/17)	19/11	Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a plângerilor reclamantilor, inclusiv întârzierile și lipsa de informare și implicare a acestora în anchetă (aspect procedural); Art. 3 CEDO – condiții proaste de tratament și internare în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie (aspect material); Art. 14 CEDO coroborat cu art. 3 CEDO – discriminarea reclamantilor pe criteriul de dizabilitate intelectuală la investigarea și examinarea plângerilor acestora	2014 – 2016	Suma totală: 7 500 EUR Prejud. moral – 7 500 EUR
17.	Vieru c. Moldovei (17106/18)	19/11	Art. 2 CEDO – investigarea defectuoasă a decesului surorii reclamantei (aspect procedural); Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a violenței domestice și a decesului surorii reclamantei (aspect procedural); Art. 3 CEDO – încălcarea obligației pozitive a statului de a institui și de a aplica efectiv un sistem de protecție împotriva violenței domestice (aspect material); Art. 14 CEDO coroborat cu art. 2 CEDO și art. 3 CEDO – discriminarea ca urmare a interpretării de către autoritățile competente a legislației și a fenomenului violenței domestice	2014 – 2018	Suma totală: 20 000 EUR Prejud. moral – 20 000 EUR
Total:					144 950 EUR

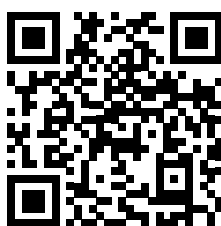
Tabelul nr. 5: Deciziile CtEDO adoptate în cauzele moldovenești în anul 2024 (în ordine cronologică)

Nr.	Cauza	Data deciziei	Violarea invocată	Tipul deciziei	Satisfacția echitabilă
1.	Moraru și alții c. Moldovei (65209/13)	16/01	Art. 8 CEDO, art. 14 CEDO și art. 2 din Prot. 1 CEDO – refuzul admiterii la creșă a copiilor reclamantilor, fiindcă nu le-a fost administrat vaccinul profilactic obligatoriu	<i>Inadmisibil (cerere vădit nefondată)</i>	
2.	Frimu c. Moldovei (6379/11)	18/01	Art. 6 CEDO – încălcarea dreptului de acces la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
3.	Chifa c. Moldovei (36162/13)	01/02	Art. 6 § 1 CEDO – completul judiciar al Curții Supreme de Justiție, care a examinat cauza reclamantei, nu ar fi fost instituit prin lege	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	

4.	Platon c. Moldovei (25609/18)	01/02	Art. 3 CEDO – maltratarea în timpul afării în custodia statului și investigarea defectuoasă a maltratării; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
5.	Lapchuk și Likhanov c. Moldovei (77798/14)	01/02	Art. 1 Prot. 1 CEDO – nerestituirea autoturismelor, în pofida încetării investigațiilor în privința reclamantilor; compensarea insuficientă a prejudiciului	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
6.	Apostol c. Moldovei (77610/17)	15/02	Art. 3 CEDO – investigarea defectuoasă a maltratării aplicate de către persoane private	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
7.	Beț c. Moldovei (61731/17)	15/02	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – motivarea insuficientă a hotărârii judecătorești privind confiscarea automobilului	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
8.	Priguza c. Moldovei (81258/17)	04/06	Art. 6 § 1 CEDO – pretinsa provocare din partea autorităților la comiterea infracțiunii	<i>Inadmisibil (cerere vădit nefondată)</i>	
9.	Platon c. Moldovei (63588/17)	04/06	Art. 5 § 4 CEDO – examinarea demersului de arestare în lipsa avocatului ales de reclamant, dar cu prezența avocatului din oficiu; limitări la întrevederile dintre reclamant și avocat și lipsa caracterului public al ședințelor referitoare la arestarea preventivă	<i>Inadmisibil (cerere depusă cu depășirea termenului de 6 luni)</i> <i>Inadmisibil (cerere vădit nefondată)</i>	
10.	Chiosa c. Moldovei (55873/13)	18/06	Art. 5 § 1 CEDO – refuzul autorităților de a reduce durata detenției executate în Rusia din durata pedepsei totale aplicate reclamantului în Republica Moldova; Art. 6 § 1 CEDO – motivarea insuficientă a hotărârii judecătorești	<i>Inadmisibil (cerere vădit nefondată)</i>	
11.	Zmeu c. Moldovei (21190/21)	11/07	Art. 8 CEDO – decăderea din drepturile părintești a reclamantului pe motivul neimplicării acestuia în viața copilului său timp de șapte ani, după divorț, precum și din cauza întârzierii cu trei luni a unei plăți a pensiei de întreținere	Scoaterea cererii de pe rol (litigiul a fost soluționat la nivel național)	
12.	Guțu c. Moldovei (31046/15)	11/07	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – motivarea insuficientă a hotărârii judecătorești privind acordarea pensiei de urmaș	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
13.	Hamurari c. Moldovei (42403/14)	11/07	Art. 1 Prot. 1 CEDO – diminuarea cuanțumului pensiei pentru limita de vârstă din cauza neconsiderării contribuțiilor reclamantei la fondul de pensii pentru perioada 1984-1993	Scoaterea cererii de pe rol (litigiul a fost soluționat la nivel național)	
14.	Vicol c. Moldovei (40650/14)	03/10	Art. 6 § 1 CEDO – motivarea insuficientă de către Curtea Supremă de Justiție a hotărârii sale de casare a deciziilor emise de instanțele inferioare în favoarea reclamantului	Scoaterea cererii de pe rol (litigiul a fost soluționat la nivel național)	
15.	Caldare c. Moldovei (848/23)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 1 850 EUR
16.	Condrea c. Moldovei (30684/22)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO – durata excesivă a procedurilor penale; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: 1 650 EUR

17.	Străisteanu c. Moldovei (55972/21)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO – durata excesivă a procedurilor penale; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: 1 100 EUR
18.	Duca și Melnic c. Moldovei (43174/20)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO – durata excesivă a procesului civil, de peste patru ani, pentru două grade de jurisdicție; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: 600 EUR
19.	Luncașu c. Moldovei (48689/19)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
20.	Afanasii c. Moldovei (42585/15)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO – neexecutarea hotărârii judecătorești	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 400 EUR
21.	Ungureanu c. Moldovei (5629/21)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă)	Suma totală: 1 100 EUR
22.	Chireeva c. Moldovei (29735/17)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	<i>Inadmisibil (neepuizarea căilor de recurs interne)</i>	
23.	Solovei c. Moldovei (28102/16)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 1 600 EUR
24.	Popov c. Moldovei (33497/15)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 1 850 EUR
25.	Carahasani-Vin S.A. și alții c. Moldovei (55361/12)	17/10	Art. 6 CEDO – încălcarea dreptului de acces la justiție	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
26.	Doaga c. Moldovei (21039/11)	17/10	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – admiterea unui apel tardiv	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
27.	Crudu c. Moldovei (57669/16)	07/11	Art. 10 CEDO – condamnarea reclamantului la amendă penală pentru difuzarea la TV a unor înregistrări video cu abuzuri asupra copilului său de către mamă, realizate cu o cameră ascunsă într-un spațiu privat	Scoaterea cererii de pe rol (lipsa dorinței de a menține cererea pe rol)	
28.	Cristiuc c. Moldovei (57353/16)	21/11	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	<i>Inadmisibil (pierderea statutului de victimă)</i>	
29.	Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/145 c. Moldovei (10557/16)	21/11	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	<i>Inadmisibil (cerere abuzivă – omisiunea de a informa Curtea despre evoluții importante ale cauzei la nivel național)</i>	

30.	Străisteanu și Straistean c. Moldovei (13114/22)	21/11	Art. 6 § 1 CEDO – durata excesivă, de peste 12 ani, a examinării unei acțiuni civile depuse într-o cauză penală; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (reglementare amiabilă în privința primului reclamant) <i>Inadmisibil (ratione personae în privința celui de-al doilea reclamant)</i>	Suma totală: 1 900 EUR
31.	Borisova c. Moldovei (37190/19)	21/11	Art. 6 § 1 CEDO – durata excesivă a procedurilor civile și lipsa de imparțialitate a instanțelor judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală) <i>Inadmisibil (cerere vădit nefondată)</i>	Suma totală: 1 750 EUR
32.	Paslari c. Moldovei (7401/23)	05/12	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea unei hotărâri judecătorești privind asigurarea cu spațiu locativ; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 1 850 EUR
33.	Spiridonov c. Moldovei (24510/17)	05/12	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – executarea tardivă a hotărârii judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	<i>Inadmisibil (pierderea statutului de victimă și vădit nefondată pe alt capăt de cerere)</i>	
34.	Autocomerț-Service S.A. c. Moldovei (49470/22)	19/12	Art. 6 § 1 CEDO și art. 1 Prot. 1 CEDO – neexecutarea unei hotărâri judecătorești; Art. 13 CEDO – lipsa unui remediu efectiv	Scoaterea cererii de pe rol (declarație unilaterală)	Suma totală: 1 600 EUR
Total:					17 250 EUR

Puteți susține activitățile
de cercetare și advocacy
ale CRJM printr-o
[donație online.](#)

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva